

Schmallenberg slår hårt i vinterlammande besättningar

I slutet av 2011 påträffades ett nytt virus hos idisslare (Schmallenbergvirus, SBV) som fick en snabb spridning inom Europa. Hösten 2012 visade en tankmjölksundersökning i mjölkbesättningar att SBV förekommer över hela Sverige. I december 2012 dokumenterades också det första fallet hos får i Sverige orsakat av SBV. Symtomen hos får är främst hög andel tomma tackor och missbildade lamm.

Viktigt att veta:

SBV drabbar idisslare, till exempel får och nötkreatur.

SBV sprids via svidknott som sugit blod från djur som har virus i blodet. Därför sker ingen spridning av smittan under vinterhalvåret när svidknotten är inaktiva. Smitta sker alltså inte via direktkontakt mellan djur och smittar inte människa.

Sjukdomen kan orsaka en viss allmänpåverkan hos vuxna djur såsom feber, lindrig diarré och nedsatt mjölkproduktion, men oftast är infektionen symtomlös. Däremot kan SBV orsaka fostermissbildningar om moderdjuret infekteras under den första delen av dräktigheten. Ofta ses missbildade ben eller huvuden. De missbildade benen innebär att förlossningshjälp vid lamningen kan behövas. Flera djurägare vittnar om svåra lamningar till följd av SBV. Fårhälsovården rekommenderar därför extra tillsyn i lamningen i år.

Symtomen i form av missbildade lamm eller tomma tackor uppstår i besättningar som betäcker sina tackor under svidknottssäsongen. Svidknottssäsongen 2012 var lång eftersom hösten var mild. Det innebär att tackor som var i tidig dräktighet under sommaren och hösten, ända fram i november i landets sydligare delar, kan ha utsatts för smittan. Övriga virus i samma grupp som SBV ger efter infektion upphov till livslång immunitet. Troligen gäller samma sak för SBV. Detta innebär att får som genomgått infektion med SBV utvecklar ett långvarigt skydd mot sjukdomen.

Ett vaccin som skyddar mot SBV är klart men finns inte tillgängligt på marknaden ännu. Svenska Djurhälsovården har kontakt med läkemedelsföretag som tillverkar vaccin och följer utvecklingen inom området.

SBV är inte längre anmälningspliktig till Jordbruksverket. Din gård blir heller inte spärrad eller utslaktad om SBV påvisas. Jordbruksverket avbryter därför den övervakning i form av inskickande av missbildade lamm med PCR-provtagning som hittills genomförts från lamning januari-februari 2013. Sannolikhetsdiagnos kan ställas genom en typisk besättningsbild med förekomsten av missbildade lamm. Du kan skicka in lamm på obduktion för att bekräfta diagnos men kontrollera alltid med Fårhälsovården innan du gör detta. För lamm födda efter 1 mars med misstanke om Schmallenbergvirusinfektion är det återigen viktigt att dessa skickas in för obduktion för bedömning av hur stor effekt smittan har haft på vårlamningen.

Svenska Djurhälsovården tar ansvar för nya och plötsligt uppdykande djurhälsofrågor som tex. SBV. Vi anpassar snabbt organisationen och samlar kontinuerligt fakta om SBV och samordnar oss med både myndigheter och övriga näringen. Vi vill gärna att du som fårägare hör av dig med dina erfarenheter. På vår hemsida finns en **djurägarenkät** med frågor om årets lamningssäsong: www.svdhv.se

Vi uppmanar så många som möjligt att fylla i enkäten. Hög svarsfrekvens bidrar till ökad kunskap om SBV. Vi uppdaterar kontinuerligt vår hemsida med information.

Om du har frågor om hur SBV påverkar dig eller vilka åtgärder som kan vara aktuella i din besättning är du välkommen att ringa till Fårhälsovårdens veterinärer. Vi har telefontid alla vardagar mellan klockan 9.00- 12.00 och nås på telefon 08-725 82 00. Du kan också kontakta Boel Sandros eller Lena Stengärde som är ansvariga för frågor om Schmallerberg inom Svenska Djurhälsovården.

Mer information om SBV finns också på www.sva.se och www.jordbruksverket.se

Med vänliga hälsningar

Lena Stengärde
Djurhälsoveterinär, Kalmar
0480-573 43
[lena.stengarde@svdhv.org](mailto:lana.stengarde@svdhv.org)